

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διατήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου και άλλες διατάξεις (Εναρμόνιση του εθνικού δικαίου προς την Οδηγία 2009/119/ΕΚ)»

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νοσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια διαρκή επιτροπή, εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου της 14.9.2009 «σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη» (ΕΕ L 26/9.10.2009).

Σκοπός της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας είναι η διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου ασφαλείας του εφοδιασμού με πετρέλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση χάρη σε μηχανισμούς χαρακτηριζόμενους από αξιοπιστία και διαφάνεια, οι οποίοι βασίζονται στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών, τη διατήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου και τη δημιουργία των απαραίτητων διαδικαστικών μέσων για την αντιμετώπιση ενδεχόμενης σοβαρής έλλειψης, με ταυτόχρονη τήρηση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού [βλ. άρθρο 1 και Προοίμιο Οδηγίας σκέψη (33)].

Έτσι, με την ως άνω Οδηγία επιχειρείται, κυρίως, τόσο αναπροσαρμογή της μεθοδολογίας υπολογισμού των υποχρεώσεων διατήρησης αυτών των αποθεμάτων και της αξιολόγησης των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης, προκειμένου οι ανωτέρω τρόποι υπολογισμού «να προσεγγίσουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εφαρμογής της συμφωνίας ΔΟΕ [Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας]», όσο και διασφάλιση απόλυτης προσβασιμότητας όλων των αποθεμάτων των οποίων η διατήρηση επιβάλλεται από την

2

ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά και καθιέρωση μέσων ενισχυμένου ελέγχου επί των διατηρούμενων στην επικράτεια των κρατών μελών αποθεμάτων πετρελαίου [Προοίμιο Οδηγίας σκέψεις (5), (11), (13), (17), (20), (22), (24)].

Με την ανωτέρω Οδηγία (άρθρο 24) καταργούνται: α) η Οδηγία 73/238/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24.7.1973 περί μέτρων προορισμένων να αμβλύνουν τις επιπτώσεις των δυσχερειών εφοδιασμού με πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου (ΕΕ L 228/16.8.1973 σελ. 1 – 2, Ελληνική ειδική έκδοση: Κεφ. 10, τ. 1, σελ. 53), β) η Οδηγία 2006/67/ΕΚ του Συμβουλίου της 24.7.2006 περί υποχρέωσης διατήρησης ενός ελαχίστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη (κωδικοποιημένη έκδοση, ΕΕ L 217/8.8.2006 σελ. 8 επ.) και γ) η 68/416/ΕΟΚ Απόφαση του Συμβουλίου της 20.12.1968 περί σύναψης και εκτέλεσης των ειδικών συμφωνιών των σχετικών με την υποχρέωση διατήρησης ενός ελαχίστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη (ΕΕ L 308/23.12.1968 σελ. 19, Ελληνική ειδική έκδοση: Κεφ. 10, τ. 1, σελ. 37).

Το προτεινόμενο Νοσχ αποτελείται από είκοσι έξι άρθρα, κατανεμημένα σε τρία κεφάλαια (Α', Β', Γ'), και τρία παραρτήματα (I, II, III).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-15), μεταξύ άλλων, ορίζεται ο σκοπός του νόμου (άρθρο 1), θεσπίζονται ορισμοί για την εφαρμογή του (άρθρο 2) και ενσωματώνονται ρυθμίσεις της Οδηγίας 2009/119/ΕΚ σχετικώς με τον τρόπο υπολογισμού του συνολικού επιπέδου αποθεμάτων πετρελαίου βάσει των μέσων ημερήσιων καθαρών εισαγωγών (άρθρα 3 και 4). Επίσης, θεσπίζονται τα αναγκαία μέσα για να διασφαλισθούν τόσο η φυσική προσβασιμότητα σε αποθέματα έκτακτης ανάγκης όσο και η διατήρηση διαθέσιμων αποθεμάτων (άρθρο 5). Τα ανωτέρω μέσα επικεντρώνονται στην έκδοση Κανονισμού Τήρησης Αποθεμάτων Έκτακτης Ανάγκης και την εκπόνηση Σχεδίου Μέτρων Έκτακτης Ανάγκης, οι ρυθμίσεις των οποίων θα περιλαμβάνουν τον τρόπο διασφάλισης, τα μέσα, τις διαδικασίες και τους ελέγχους σχετικώς με την προσβασιμότητα και τη διατήρηση διαθέσιμων αποθεμάτων, όπως και τους όρους αναγνώρισης, λογιστικής διαχείρισης και ελέγχου των εν λόγω αποθεμάτων. Ρητώς απαγορεύεται οιαδήποτε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης επί του συνόλου των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης. Περαιτέρω, θεσπίζεται υποχρέωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να διαβιβάζει κάθε έτος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνοπτικό αντίγραφο επικαιροποιημένου καταλόγου όλων των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης που τηρούνται για λογαριασμό της χώρας μας, στο οποίο θα αναφέρονται οι ποσότητες και ο χαρακτήρας των αποθεμάτων τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο κατά την τελευταία ημέρα του προηγούμενου ημερολογιακού έτους (άρθρο

6). Ακόμη, παρέχεται δυνατότητα σύστασης, διά προεδρικού διατάγματος, κεντρικού φορέα διατήρησης αποθεμάτων (ΚΦΔΑ) υπό τη μορφή ανώνυμης εταιρείας μη κερδοσκοπικού σκοπού, με σκοπό την απόκτηση, τη διατήρηση και την πώληση αποθεμάτων πετρελαίου. Στον ανωτέρω φορέα παρέχεται δυνατότητα να ζητεί την άσκηση των καθηκόντων του ως προς τη διαχείριση αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης από άλλο κράτος μέλος ή ΚΦΔΑ άλλου κράτους μέλους ή οικονομικούς φορείς, υπό όρους. Σε σχέση με τις ποσότητες αποθεμάτων τις οποίες προτίθεται να διατηρεί και τους όρους υπό τους οποίους ο ΚΦΔΑ παρέχει υπηρεσίες σχετικώς με τη διατήρηση των αποθεμάτων θεσπίζεται υποχρέωση δημοσιοποίησης από τον ΚΦΔΑ συγκεκριμένων πληροφοριών (άρθρο 7). Ακόμη, εισάγεται δυνατότητα να μεταβιβάζουν οικονομικοί φορείς στους οποίους επιβάλλονται υποχρεώσεις διατήρησης αποθεμάτων, εν μέρει τις ως άνω υποχρεώσεις, κατ' επιλογήν τους, πλην όμως μόνο προς τον ΚΦΔΑ της χώρας, έναν ή περισσότερους ΚΦΔΑ άλλων κρατών μελών και άλλους οικονομικούς φορείς, υπό όρους. Η ανωτέρω δυνατότητα μεταβίβασης υποχρεώσεων περιορίζεται σε ποσότητες που αντιστοιχούν στο 30% της υποχρέωσης διατήρησης αποθεμάτων (άρθρο 8). Παράλληλα, θεσπίζεται υποχρέωση για την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ να συντάσσει και να διαβιβάζει προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στατιστικά δελτία ως προς το συνολικό επίπεδο των αποθεμάτων πετρελαίου, στατιστικά δελτία για τα ειδικά αποθέματα εντός της χώρας τα οποία ανήκουν σε άλλα κράτη μέλη ή αντίστοιχους ΚΦΔΑ, και μηνιαία στατιστικά δελτία ως προς το επίπεδο των εμπορικών αποθεμάτων που διατηρούνται στη χώρα (άρθρα 10, 11 και 12). Οι υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ ορίζονται αρμόδιες να επικουρούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όταν εξουσιοδοτημένα πρόσωπα από αυτήν διενεργούν επισκόπηση εξακρίβωσης της ετοιμότητας της χώρας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (άρθρο 14).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 16-19), μεταξύ άλλων, θεσπίζονται τα αναγκαία μέτρα προκειμένου, σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής του εφοδιασμού, να διατίθεται ταχέως, αποτελεσματικώς και με διαφάνεια το σύνολο ή μέρος των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης, και να περιορίζεται η κατανάλωση, είτε εν γένει είτε συγκεκριμένως, αναλόγως προς τα αναμενόμενα ελλείμματα εφοδιασμού, μεταξύ άλλων, και με την κατά προτεραιότητα διανομή προϊόντων πετρελαίου σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών (άρθρο 16 Νσχ και 20 Οδηγίας). Έτσι, στο ΥΠΕΚΑ συνιστάται Επιτροπή Διαχείρισης Σοβαρών Διαταραχών του Εφοδιασμού σε Αργό Πετρέλαιο ή/και Πετρελαιοειδή Προϊόντα, και ορίζονται οι αρμοδιότητές της, οι οποίες περιλαμβάνουν την κατάρτιση Σχεδίου Μέτρων Έκτακτης Ανάγκης (Σ.Μ.Ε.Α.) για την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών του εφοδιασμού σε αργό πετρέλαιο και πετρελαιοειδή προϊόντα, τον έλεγχο των κατόχων αδει-

ών σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο Σ.Μ.Ε.Α. και τη συνεργασία με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας, και τα μέλη της Επιτροπής. Προσδιορίζεται η διαδικασία εκπόνησης του Σ.Μ.Ε.Α. και το περιεχόμενό του, και προβλέπεται ρητή εξαίρεση των ειδικών αποθεμάτων που ανήκουν στην κυριότητα άλλων κρατών μελών ή ΚΦΔΑ αυτών των κρατών μελών από οιαδήποτε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης (άρθρο 17). Στους παραβάτες των διατάξεων του Νσχ επιβάλλονται κυρώσεις δυνάμει του άρθρου του 18.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 20-26) θεσπίζονται λοιπές διατάξεις, που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην απαλλαγή από τη χρέωση Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας των δικαιούχων τιμολογίων πολυτέκνων και του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου (άρθρο 22), σε φωτοβολταϊκούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 24). Επίσης, καθορίζονται τα δικαιώματα των συμβολαιογράφων, του Ταμείου Νομικών, τυχόν τρίτων, και οι αμοιβές των δικηγόρων σε περίπτωση σύνταξης συμβολαιογραφικών εγγράφων σχετικώς με συμβάσεις εκμίσθωσης δικαιωμάτων έρευνας και διαχείρισης γεωθερμικού δυναμικού και δημόσιων μεταλλευτικών χώρων, κατ' ανώτατο όριο, όπως και τα δικαιώματα κτηματολογίου και των εμμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων, σε περίπτωση εγγραφής ή καταχώρισης σύστασης ή μεταβίβασης ή άρσης ή διαγραφής εμπράγματων δικαιωμάτων σε οποιοδήποτε δημόσιο βιβλίο, μητρώο ή κτηματολόγιο (άρθρο 25).

Σημειώνεται ότι διά του παρόντος (άρθρα 3, 16, 19) τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3054/2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» (Α' /230), και ειδικότερα τα άρθρα του 12 παρ. 1, 2, 8, 10 και 13, και καταργούνται οι παρ. 5,6,7 και 11 του άρθρου του 12 προς τον σκοπό εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με τα οριζόμενα στην Οδηγία.

II. Παρατηρήσεις επί ειδικότερων ζητημάτων

1. Παρατηρείται ότι, δεδομένου ότι ο όρος «διαθεσιμότητα» συνιστά όρο του υπαλληλικού κώδικα, ο οποίος αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση δημόσιου υπαλλήλου, και δεν έχει την έννοια η οποία του αποδίδεται στο Νσχ, σκόπιμο θα ήταν να αντικατασταθεί, όπου αναφέρεται στο κείμενο του Νσχ, από αντίστοιχους όρους, όπως, επί παραδείγματι, διαθέσιμα αποθέματα.

2. Επισημαίνεται ότι η παρ. 1 του άρθρου 8 παραπέμπει, κατ' ακριβολογία, στο άρθρο 12 παρ. 10 του ν. 3054/2002 όπως αυτό προτείνεται να τροποποιηθεί από την παρ. 3 του άρθρου 19 του Νσχ, και όχι στην παρ. 3 του άρθρου 19 του Νσχ.

3. Παρατηρείται ότι στην περίπτωση δ) της παρ. 1 του άρθρου 8, ενώ κατά την Οδηγία η «μεταβίβαση» υποχρεώσεων διατήρησης αποθεμάτων σε άλ-

λους οικονομικούς φορείς εντός του κράτους μέλους για λογαριασμό του οποίου διατηρούνται, τίθεται υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κοινοποίησης στο κράτος αυτό, κατά την αντίστοιχη διάταξη του Νσχ, η «μεταβίβαση» εξαρτάται από την προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου υπουργού.

4. Επισημαίνεται ότι στην παρ. 1 του άρθρου 11 θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, για λόγους σαφήνειας και πληρότητας, να προστεθεί ο προσδιορισμός «τους αντίστοιχους» στην αναφορά στους ΚΦΔΑ.

5. Τέλος, παρατηρείται ότι το άρθρο 20 αναφέρει συγκεντρωτικώς τις θεσπιζόμενες διά του παρόντος εξουσιοδοτήσεις προς τους αρμόδιους υπουργούς και το Υπουργικό Συμβούλιο. Δεδομένου ότι οι εν λόγω εξουσιοδοτήσεις προβλέπονται ρητώς στις αναφερόμενες στο άρθρο 20 διατάξεις, και λόγω του ότι διά του άρθρου αυτού δεν θεσπίζονται άλλες περιπτώσεις, επομένως το περιεχόμενό του εν λόγω άρθρου στερείται κανονιστικού χαρακτήρα, φαίνεται, δε, ότι το άρθρο 20 φέρει απλώς ενημερωτικό χαρακτήρα ως προς τις θεσπιζόμενες σε άλλα άρθρα ρυθμίσεις, θα ήταν ενδεδειγμένο, εν προκειμένω, να ενταχθεί το κείμενό του στην Αιτιολογική Έκθεση.

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 2013

Οι εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

